

2019

YIDDISH CIVILIZATION LECTURE SERIES

MONDAY
JUL 08

אַשכנזישער פֿאָלקלאָר The Folklore of Ashkenaz

ITZIK GOTTESMAN | ד״ר איציק גאָטעסמאַן | *Delivered in Yiddish*

אין דער לעקציע וועט באהאנדלט ווערן מיט וואָס דער אַשכנזישער (דער עיקר: ייִדיש־שפראַכיקער) פֿאָלקלאָר צייכט זיך אויס מיט אַנדערשקייט לגבי דער קולטור־ירשה בײַ אַנדערע פֿעלקער און וואָסערע שטריכן, ווידער, זײַנען פֿאַראַלעלע איבער דער וועלט. עטלעכע פֿאָלקלאָר־זשאַנערס וועלן דינען פֿאַר אונדזערע דוגמות: פֿאָלקסליד, פֿאָלקס־מעשה, פֿאָלקסגליבן און הומאָר. מיר וועלן אָנהייבן מיט אַן אַרײַנפֿיר אין דער פֿאָלקלאָריסטיק - אַ מאָדערנער פֿענאָמען מיט וואָרצלען אין 19טן יײה. סײַוועט אונדז אינטערעסירן ווער סײַהאַט געזאַמלט ייִדישן פֿאָלקלאָר, מיטן טראָפּ אויף דער צענטראַלער ראַלע פֿון דער עטנאָגראַפֿישער קאָמיסיע ביים יײַוואָ אין די 1920ער און 1930ער יאָרן. ביז לעצטנס האָט פֿאַרנומען דעם אויבנאָן אין ייִדישע פֿאָלקלאָר־זאַמלונגען דער מאָטעריאַל אַליין און נישט אַזוי די קולטור־טרגערס. די הײַנטיקע פֿאָלקלאָריסטיק הײבט אַרויס דאָס חשײַבֿות פֿון קאָנטעקסט ווי אַ גורם פֿאַרן אויסטײַטשן דעם פֿאָלקלאָרטעקסט. מיטן לעבן פֿון אײן פֿאָלקזײַנגערין וועלן מיר ענדיקן דעם איבערבליק כּדי צו באַווייזן ווי אַזוי אַזאַ צוגאַנג שפּילט אָפּ דעם אָרט פֿון די לידער אין איר ביאָגראַפֿיע.

This talk will examine how Jewish folklore, and Ashkenazic (Yiddish) Jewish folklore in particular is different from other folklores around the world, while at the same time, discussing how it shares many of the same characteristics. Several folklore genres will be presented to demonstrate this idea: Yiddish folksong, Yiddish folktale, folk belief and humor. We will begin with a brief introduction to the field of folklore study which is a rather recent development of the 19th century. Then we will look at who collected Yiddish folklore emphasizing the central role of the YIVO Ethnographic Commission in Vilna in the 1920s and 1930s. Until recently Yiddish folklorists had collected much valuable material but ignored collecting information on the tellers of tales, the singers of songs and the joke tellers themselves. Contemporary folklore study attempts to do both and place the performance of folklore in context, since much of the text's meaning is dependent on the folk performer, the listener/audience, place and time. As an example of this approach, the life of a Yiddish folksinger and how songs fit into her biography will conclude the talk.

Bibliography and Resource Guide

ITZIK GOTTESMAN

GENERAL BIBLIOGRAPHIES, COLLECTIONS AND HISTORY OF THE FIELD

Vanvild, M. *Bay undz yidn*. 1923

Bar-Itzhak, Haya. *Pioneers of Jewish Ethnography and Folkloristics in Eastern Europe*. 2009

Bar-Itzhak, Haya. *Encyclopedia of Jewish Folklore and Traditions*. 2 volumes. 2013

Ben-Amos, Dan. "Folklore" entry in "Jewish Studies", *Oxford Bibliographies* on-line resource.

CONTINUED ►

Gottesman, Itzik Nakhmen. *Defining the Yiddish Nation: The Jewish Folklorists of Poland*. 2003

Yassif, Eli. *Jewish Folklore An Annotated Bibliography*. 1986

FOLKLIFE, CUSTOM AND FOLK BELIEF

אַנ־סִקִּי, ש. , דִּי יִיִדישע עטנאָגראַפֿישע פּראָגראַם

Annotated English translation by Nathaniel Deutsch: *The Jewish Dark Continent: Life and Death in the Russian Pale of Settlement*. 2011

רעכטמאַן, אַב־רהם. יִיִדישע עטנאָגראַפֿיע און פֿאָלקלאָר 1958

Roskies, Diane K and Roskies David G. *The Shtetl Book*. 1975

ליטוויין, א. יִיִדישע נשמות, זעקס בענד. 1917

Trachtenberg, Joshua. *Jewish Magic and Superstition: A Study in Folk Religion*. 1939

Zborowski, Mark and Herzog, Elizabeth. *Life Is With People: The Culture of the Shtetl*. 1952

YIDDISH FOLKSONG AND MUSIC

Rubin, Ruth. *The Ruth Rubin Legacy: Archive of Yiddish Folksongs*. On-line resource at YIVO NYC

כהן, י. ל. שטודיעס וועגן יִיִדישער פֿאָלקסשאַפֿונג, 1952

כהן, י. ל. יִיִדישע פֿאָלקסלידער מיט מעלאָדיעס 1957

Feldman, Zev and Lukin, Michael. "East European Jewish Folk Music" on-line resource at *Oxford Bibliographies*

Feldman, Zev. *Klezmer: Music, History and Memory*. 2016

Gottesman, Itzik. "Yiddish Song of the Week." On-line blog sponsored by *Center for Traditional Music and Dance*.

Slobin, Mark. *Old Jewish Folk Music: The Collections and Writings of Moshe Beregovski*. 1982

YIDDISH LANGUAGE FOLKLORE

עלזעט, יהודה. דער ווונדער־אוצר פֿון דער יִיִדישער שפּראַך. פֿיר בענד, 1920

קאַפּלאַן, ישראל דאָס פֿאָלקסמויל אין נאַצי־קלעם: רייִדענישן אין געטאָ און קאַצעט 1982

Matisoff, James A. *Blessings, Curses, Hopes and Fears*. 1979

JOKES

Olsvanger, Immanuel. *Royte Pomerantsen (1947) and L'Chaim (1949)*. Yiddish jokes printed in Roman alphabet.

Von Bernuth, Ruth. *How the Wise Men Got to Chelm*. 2016

Ravnitski, J. Ch. *Yidishe vitsn*. 2 volumes. 1922.

PROVERBS

Bernstein, Ignacy. *Yidishe shprikhverter un rednsartn*. 1908

FOLKTALES

Dauber, Jeremy. *In The Demon's Bedroom: Yiddish Literature and the Early Modern*.

Gaster, Moses ed. *Ma'aseh Book*. 2 vol. 1934. Translation of 1603 collection of Yiddish tales.

Ben-Amos, Dan. *Folktales of the Jews: Volume 2 Tales from Eastern Europe*. 2007

Weinreich, Bina. *Yiddish Folktales*. 1988

Cahan, I. L. *Yidishe folksmayses*. 1931, 1940